

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Černým, Ph.D. v právní věci **žalobce: D. S.**, nar. „X“, státní příslušnost Ukrajina, t.č. zajištěn v ZZC Drahonice, Drahonice u Lubence 41, 441 01 Podbořany, zastoupeného Mgr. Ing. Janem Procházkou, LL.M., eur., advokátem se sídlem Nile House, Karolinská 654/2, 186 00 Praha 8, proti **žalovanému: Ministerstvu vnitra, Odboru azylové a migrační politiky**, náměstí Hrdinů 1634/3, poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15.7.2016, č.j. OAM-81/LE-LE05-LE05-PS-2016, ev. č. „X“,

t a k t o :

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se v žalobě podané v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím svého zástupce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 15.7.2016, č.j. OAM-81/LE-LE05-LE05-PS-2016, ev. č. „X“, kterým bylo rozhodnuto, že žalobce je podle ust. § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců (dále jen „ZZC“) a podle ust. § 46a odst. 5 zákona o azylu se doba trvání zajištění stanoví do 30.10.2016, neboť jeho žádost o mezinárodní ochranu byla podána toliko s cílem vyhnout se nebo pozdržet hrozící správní vyhoštění.

Žalobce v žalobě uvedl, že pro užití zajištění nebyly splněny zákonné předpoklady, neboť pro tento závěr nespovídá žádné skutkové okolnosti, jež by jej mohly dostatečně odůvodňovat. Žalovaný toliko dovodil, že žalobce přicestoval na území České republiky v roce 2006 a v roce 2015 mu bylo uloženo správní vyhoštění, mohl tedy žádost o azyl podat

dříve – v opačném případě je nutné ji automaticky považovat za účelovou. K tomu žalobce namítá, že možnost podat žádost o mezinárodní ochranu dříve je toliko jedním z prvků, dle kterých lze usuzovat na její účelovost, nejedná se nicméně o prvek jediný. Je proto potřeba hodnotit i další hlediska, např. oblast, ze které žadatel pochází, úspěšnost jiných žadatelů aj. V daném případě však žalovaný toliko převzal závěry učiněné Policií České republiky učiněné v souvislosti se správním vyhoštěním žalobce, aniž by sám zohlednil okolnosti, za kterých žalobce o mezinárodní ochranu žádal. Takovýto postup, resp. absence řádného odůvodnění, však nekoresponduje s nároky kladenými na odůvodnění a řádně zjištěný skutkový stav ve smyslu ust. § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu.

Žalobce dále poukázal na to, že se žalovaný nevypořádal s otázkou uplatnění zvláštních opatření uvedených v ust. § 47 zákona o azylu, která je podmínkou zajištění cizince dle ust. § 46a zákona o azylu. Žalovaný v napadeném rozhodnutí toliko odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30.9.2014, sp.zn. 9 Azs 192/2014, v němž jmenovaný soud dospěl k závěru o nemožnosti uložení zvláštního opatření v situaci, kdy cizinec nevycestoval z území v době stanovené rozhodnutím o správním vyhoštění. Uvedený rozsudek se nicméně týká zajištění cizince za účelem správního vyhoštění, zde je ale žalobce zajištěn podle zákona o azylu, který stanoví zcela odlišné důvody zajištění. Lze proto uzavřít, že citovaná judikatura není v přezkoumávané věci aplikovatelná, jak ostatně dovodil i Krajský soud v Ústí nad Labem ve svém rozsudku ze dne 14.4.2016, č.j. 41 Az 7/2016-20. Nadto ust. § 47 odst. 2 zákona o azylu obsahuje i podmínku, že o uložení zvláštního opatření lze rozhodnout pouze za situace, kdy je to dostatečné k zabezpečení účasti žadatele v řízení ve věci mezinárodní ochrany. Pokud proto žalovaný předpokládá, že by žalobce v případě svého propuštění ze ZZC nespolupracoval se správními orgány ve věci jeho žádosti o mezinárodní ochranu, bylo namístě se nejprve zabývat možností využití některého ze zvláštních opatření jakožto mírnější formy omezení svobody žadatele, a teprve následně možností uplatnění zajištění. To však žalovaný neučinil, a proto je nutné jeho postup označit za nepřezkoumatelný.

Dále žalobce namítnul i nedostatečné odůvodnění délky trvání jeho zajištění, když se dle jeho tvrzení žalovaný zabýval nikoliv přiměřenou, ale maximální délkou. Z rozhodnutí musí být nicméně zřejmé, jaká doba je k držení cizince v zařízení pro zajištění cizinců s ohledem na dosažení sledovaného cíle nezbytná. Délka trvání zajištění na 107 dnů není z pohledu žalobce přiměřená a budí dojem účelovosti. Žalovaný totiž vychází z předpokladu, že řízení ve věci mezinárodní ochrany bude v případě žalobce ukončeno ve lhůtě 90 dní, současně pak předpokládá, že proti rozhodnutí ve věci podá žalobu – takovéto úvahy jsou však pouze spekulativní. Přitom žalovanému by nic nebránilo v tom, stanovit délku zajištění kratší a v případě potřeby ji prodloužit. Žalovaný se ale rozhodl postupovat zcela opačně a zajistit žalobce na co nejdelší dobu, čímž lze jeho postup označit za nezákonný, neboť jím překročil meze správního uvážení.

S ohledem na uvedené žalobce navrhnul, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém písemném vyjádření k podané žalobě navrhl její zamítnutí v plném rozsahu. Má za to, že se v žalobě namítaných porušení právních předpisů nedopustil, z napadeného rozhodnutí je seznatelné, z jakých podkladů vycházel, jakým způsobem je hodnotil a jaké závěry na jejich základě učinil. Z informací poskytnutých mu Policií České

republiky jednoznačně vyplynulo, že žalobce byl dne 8.7.2016 kontrolován policejní hlídkou, na výzvu však nepředložil platné vízum či pobytové oprávnění. Současně bylo ověřeno, že mu bylo již v roce 2015 uloženo správní vyhoštění, žalobce ale stanovenou lhůtu pro vycestování nerespektoval a Českou republiku neopustil. V důsledku toho Policie České republiky žalobce zajistila podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), a umístila jej do ZZC v Drahonicích, neboť existovalo reálné nebezpečí, že bude mařit výkon správního rozhodnutí i nadále. Při podání vysvětlení konaném dne 10.7.2016 žalobce sdělil, že si byl uloženího správního vyhoštění vědom. Dne 12.7.2016 pak podal žádost o udělení mezinárodní ochrany.

S ohledem na uvedené dospěl žalovaný k názoru, že žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany byla podaná toliko účelově, s cílem oddálit možnost vyhoštění z území České republiky, když o udělení mezinárodní ochrany mohl žalobce požádat dříve a uložené povinnosti vycestovat si byl vědom. Nerespektování pravomocného správního rozhodnutí proto představuje neúctu žalobce k právnímu řádu České republiky. Z tohoto důvodu má žalovaný podmínky stanovené v ust. § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu za splněné, neboť žalobcova žádost o mezinárodní ochranu je zjevně účelová. Současně tvrdí, že v napadeném rozhodnutí dostatečně odůvodnil, proč nepřichází v úvahu použití některého ze zvláštních opatření dle ust. § 47 zákona o azylu, když by jejich uplatnění nebylo ve vztahu k žalobci dostatečně účinné, neboť lze důvodně předpokládat jeho pokračující hrubé nerespektování právního řádu České republiky. Kromě toho by se vzhledem k absenci adresy pobytu mohl stát i nedohledatelným. Citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30.9.2014, sp.zn. 9 Azs 192/2014, považuje žalovaný za přiměřeně aplikovatelný i přesto, že se netýká azylového řízení – jeho závěry jsou však použitelné obecně.

Stejně tak byla řádně zdůvodněna i doba zajištění, kdy žalovaný přihlédl ke specifickým okolnostem případu, jak vyplynuly ze zjištěného stavu věci, a shledal ji přiměřenou. Těmito okolnostmi jsou zejména předpokládaná délka řízení o mezinárodní ochraně a případného soudního přezkumu, neochota vycestovat z území České republiky, řízení o správním vyhoštění, neexistence významných vazeb na území České republiky, absence adresy pobytu na území České republiky. S ohledem na uvedené trvá žalovaný na tom, že závěr stran délky zajištění žalobce v ZZC neodporuje principu libovůle, diskriminace, proporcionality ani rovnosti. Správnímu orgánu nepřísluší předjímat průběh azylového řízení a nelze tak předpokládat, zda žalobce nedoloží azylově relevantní důvody, kterými se bude muset správní orgán zabývat. Zajištění proto odpovídá délce azylového řízení, a žalobce má tak za to, že při jeho stanovení postupoval v souladu s právními předpisy.

O žalobě soud rozhodl v souladu s ust. § 46a odst. 8 zákona o azylu bez jednání, neboť žalovaný ani žalobce nenavrhli ve lhůtě 5 dnů od podání žaloby konání soudního jednání a zároveň to k projednání věci není nezbytné.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle prvního dílu hlavy druhé zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“), která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanoveních § 71 odst. 1 písm. c), d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s.ř.s. Z ní vyplývá, že soud přezkoumává rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v zákonem stanovené lhůtě. Povinností žalobce je tedy tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení odůvodnit. Bez návrhu žalobce pak musí soud podle § 76 odst. 2 s.ř.s. přihlédnout pouze

k takovým vadám napadeného rozhodnutí ke kterým je povinen přihlédnout bez návrhu nebo které vyvolávají jeho nicotnost, avšak takové nedostatky nebyly v projednávané věci zjištěny.

Ze správního spisu soud zjistil následující podstatné skutečnosti. Rozhodnutím Krajského ředitelství Policie hlavního města Prahy, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „policie“), ze dne 13.6.2015, č.j. KRPA-145619-26/ČJ-2015-000022, bylo žalobci uloženo správní vyhoštění na 12 měsíců a stanovena doba k vycestování z území České republiky do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Dne 10.7.2016 byl žalobce rozhodnutím policie zajištěn v ZZC Drahonice na 90 dnů za účelem realizace správního vyhoštění poté, co se při kontrole hlídkou policie dne 8.7.2016 neprokázal platným povolením k pobytu či vízem. Dne 12.7.2016 žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany, svou žádost zdůvodnil hrozícím nebezpečím na území jeho domovského státu – Ukrajiny. V Protokolu o pohovoru pak k žádosti doplnil, že se obává povolání do armády.

Dne 15.7.2016 rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím o zajištění žalobce. V odůvodnění uvedl, že se v případě žalobce lze důvodně domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany podal toliko účelově s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. Učinil tak přitom až po 10 letech pobytu na území České republiky, kde se přibližně 2 roky zdržoval nelegálně, a to za situace, kdy byl zajištěn za účelem realizace jeho vycestování. Žalobce se navíc ani v řízení o správním vyhoštění, ani v řízení o zajištění za účelem jeho realizace nevyjádřil v tom smyslu, že by mu v případě jeho návratu na Ukrajinu hrozilo nějaké nebezpečí. Současné nejsou splněny podmínky pro uplatnění některého ze zvláštních opatření, pokud nerespektoval svoji povinnost vycestovat z území České republiky a států Evropské unie. V této souvislosti žalovaný poukázal na již citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30.9.2014, sp.zn. 9 Azs 192/2014. Žalobci taktéž není osobou zranitelnou ve smyslu ust. § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu. Závěrem žalovaný podrobně rozebral, na základě jakých skutečností dospěl k určení doby zajištění, když zohlednil i předpokládanou délku trvání řízení o rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany, délku k podání případné žaloby a lhůtu pro doručování.

Podle ust. § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu může Ministerstvo v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.

Soud se nejprve zabýval otázkou, zda je žalobou napadené rozhodnutí přezkoumatelné, neboť k meritornímu přezkumu může soud přistoupit pouze v případě rozhodnutí, které je mimo jiné srozumitelné a opřené o dostatek důvodů. Základním předpokladem poskytnutí efektivní soudní ochrany právům účastníků řízení je právě existence řádného odůvodnění všech částí výroku správního rozhodnutí. Pouze za těchto podmínek mohou účastníci řízení formulovat své výhrady (tzv. žalobní body) proti správnímu rozhodnutí. Neobsahuje-li odůvodnění rozhodnutí uvedené náležitosti, je tím účastníkům řízení znemožněno, aby formulovali konkrétní meritorní žalobní námitky. V takovém případě

jím je soudní ochrana poskytnuta nikoliv pro nezákonnost rozhodnutí, pokud jde o věcné řešení předmětu správního řízení, ale pro jeho nepřezkoumatelnost.

Žalovaný opřel svůj závěr o oprávněnosti důvodů se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla ze strany žalobce podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění o to, že žalobci nic nebránilo se kdykoliv s žádostí obrátit na příslušný orgán Policie České republiky nebo přijímací středisko Ministerstva vnitra České republiky již v době, kdy přicestoval do České republiky. Své podání v tomto smyslu učinil až po 10 letech, a to za situace, kdy byl zajištěn za účelem realizace správního vyhoštění v důsledku svého předchozího nelegálního pobytu na území České republiky. Žalovaný uzavřel, že na základě uvedených skutečností je nutno takovouto žádost o azyl považovat za ryze účelovou s cílem legalizovat pobyt a vyhnout se uloženému vyhoštění. Soud má za to, že žalovaný důvody pro své rozhodnutí vyjádřil dostatečně konkrétně tak, že jsou přezkoumatelné, a není proto důvodná námitka žalobce, že žalobce toliko přihlédl k opožděnosti podané žádosti, když z napadeného rozhodnutí je zřejmé, že hodnotil i další hlediska její účelovosti.

Soud dále při posouzení naplnění důvodů pro uplatnění zvláštních opatření podle ust. § 47 zákona o azylu podobně jako žalovaný vycházel při svých úvahách z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30.9.2014, č.j. 9 Azs 192/2014-29, i z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18.7.2013, č.j. 9 As 52/2013-34 (oba dostupné na www.nssoud.cz), ze kterých vyplývá, že má-li být využito mírnější prostředků než je zajištění, a to zvláštních opatření, musí být dán předpoklad, že cizinec bude se státními orgány spolupracovat při realizaci tohoto opatření a že neexistuje důvodná obava, že se nebude vyhýbat řízení o udělení mezinárodní ochrany (srov. ust. § 47 odst. 2 zákona o azylu).

V této souvislosti žalobce poukazoval na to, že zdejší soud ve svém rozsudku ze dne 14.4.2016, č.j. 41 Az 7/2016-20, dospěl k závěru o neaplikovatelnosti shora citované judikatury Nejvyššího správního soudu v případě zajištění žadatele o azyl podle ust. § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu. Soud nicméně konstatuje, že závěry v tomto rozsudku vyjádřené se týkaly zejména nepřezkoumatelnosti žalobou napadeného rozhodnutí s tím, že pouhý odkaz na rozsudek č.j. 9 Azs 192/2014-29 je nedostatečný. Soud však považuje v daném případě závěry žalovaného za přezkoumatelné.

Soud v souladu s argumentací žalovaného (str. 3 a 4 žalobou napadené rozhodnutí) rovněž konstatuje, že žalobce zcela záměrně ignoroval předpisy regulující pobyt cizinců na území České republiky, když zde pobýval přesto, že mu již v roce 2015 bylo uloženo pravomocné správní vyhoštění. Podstatné je, že si žalobce byl svého nelegálního pobytu vědom a navzdory tomu neučinil žádné kroky, jimiž by se snažil svou situaci řešit, naopak v České republice nadále nelegálně pobýval. V této souvislosti proto soud k námitce žalobce poznamenává, že důvody, pro které žalovaný nepřistoupil k užití zvláštního opatření, jsou v napadeném rozhodnutí dostatečným a ve vztahu k žalobci individualizovaným způsobem popsány. Za popsané situace je žalobcovo setrvání v zařízení pro zajištění cizinců jediným účinným prostředkem, jak žalobci v protiprávním jednání do budoucna zabránit.

Pokud pak jde o důvod žalobce pro žádost o mezinárodní ochranu, jímž je zejména obava z povolání do armády, soud k tomu konstatuje, že branná povinnost patří k nejzákladnějším občanským povinnostem, což ostatně vyplývá i z konstantní judikatury soudů. Např. Nejvyšší správní soud uvedený závěr vyslovil již v rozsudku ze dne 29.3.2004, č.j. 5 Azs 4/2004-49 (dostupném též na www.nssoud.cz), takto: „*Odmítání nástupu k výkonu*

základní vojenské služby, která je ve státě původu povinná, nelze bez dalšího považovat za důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb.“ Požadavek na vojenskou službu tak sám o sobě důvodem k udělení mezinárodní ochrany není, a to ani v případě, že by byl její výkon spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu. K opačnému závěru by mohlo dojít pouze v případech vymezených např. v rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 19.8.1994, č.j. 6 A 509/94-27 (dostupném též na www.nssoud.cz), pokud by se žalobce musel: „podílet na bojových akcích, z hlediska přirozenoprávního mezinárodním společenstvím obecně odmítaných (jako např. genocida, etnické čistky, kruté vedení války proti civilnímu obyvatelstvu, vraždění zajatců ap.) a nikoli z pouhé averze k vojenské službě nebo ze strachu o život.“

S ohledem na shora uvedené, lze uložení povinnosti setrvat v zařízení pro zajištění cizinců považovat za nezbytné, správné a neodporující právním předpisům ani Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod. Soudu proto nezbývá, než konstatovat, že důvody, pro něž žalovaný přistoupil k omezení osobní svobody žalobce, byly řádně vyjádřeny v žalobou napadeném rozhodnutí a jsou dostatečné.

Trvání doby zajištění žalovaný odůvodnil tak, že v případě žalobce lze předpokládat ukončení řízení ve věci mezinárodní ochrany v 90denní lhůtě, a že případná podaná žaloba proti rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany má téměř ve všech případech ze zákona odkladný účinek. Žalovaný je povinen při stanovení maximální lhůty zajištění žadatele prodloužit tuto lhůtu o dalších 15 dní na podání případné žaloby. Společně s 5denní průměrnou lhůtou na doručování dokumentů v rámci soudního řízení pak činí celková maximální lhůta pro zajištění žalobce v současné době 110 dnů. Při dodatečném zjištění skutečností, majících vliv na průběh řízení ve věci mezinárodní ochrany, včetně typu konečného rozhodnutí, přistoupí žalovaný k rozhodnutí o prodloužení stanovené doby zajištění, samozřejmě maximálně na zákonem stanovenou lhůtu 120 dnů.

K otázce odůvodnění stanovené doby setrvání v zařízení pro zajištění cizinců se již opakovaně vyslovil Nejvyšší správní soud, např. v rozsudku ze dne 21.5.2014, č.j. 6 Azs 33/2014-45 (dostupném též na www.nssoud.cz). Soud konstatuje, že uvedené odůvodnění stanovení doby setrvání v zařízení pro zajištění cizinců je dostatečné, neboť žalovaný počítá se standardní zákonnou lhůtou k provedení řízení, stejně jako s dalšími navazujícími úkony. Z rozhodnutí je zřejmé, že žalovaný při stanovení doby setrvání v zařízení pro zajištění cizinců provedl konkrétní a dostatečnou úvahu o pravděpodobné délce trvání řízení.

Soud uzavírá, že žaloba není důvodná, a proto ji podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Současně podle ust. § 60 odst. 1 věty první s.ř.s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti podle obsahu správního spisu nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli

nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Ústí nad Labem dne 31. srpna 2016

JUDr. Petr Černý, Ph.D. v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Iva Tovarová